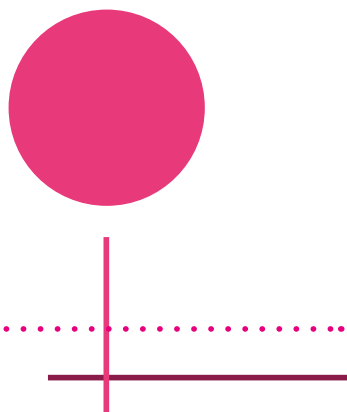

Razem
Możemy
Więcej

konwencja
samorządowa
razem

-
-
- 1. RÓWNOŚĆ W ŻYCIU LOKALNYM**
 - 2. TRANSPORT NAPRAWDĘ PUBLICZNY –
WYGODNY I DOSTĘPNY DLA WSZYSTKICH**
 - 3. ZDROWIE NA WYCIĄGNIĘCIE RĘKI**
 - 4. GODNA PRACA –
SAMORZĄD, KTÓRY DBA O WARUNKI PRACY**
 - 5. EDUKACJA I KULTURA, KTÓRE ŁĄCZĄ**
 - 6. OCHRONA ŚRODOWISKA I POLITYKA PRZESTRZENNA**
 - 7. CZYSTE, ZDROWE POWIETRZE**
-
-

RÓWNOŚĆ W ŻYCIU LOKALNYM

Żeby zbudować nowoczesne i działające państwo, potrzebne nam jest równe społeczeństwo. Będziemy walczyć o godne życie dla wszystkich – bez względu na wiek, płeć czy stan konta. Nasze priorytety to wsparcie dla rodzin, walka z przemocą domową, biedą i bezdomnością oraz usunięcie z przestrzeni publicznej barier dla najstarszych i wykluczonych. To samorząd ma największe możliwości, żeby ułatwić nam codzienne życie.

ZNIŻKI DLA RODZIN

Wszystkim rodzinom wychowującym dzieci zapewnimy tańsze bilety na wydarzenia kulturalne, rozrywkowe i sportowe organizowane przez instytucje samorządowe. Będziemy zachęcać podmioty prywatne, żeby włączyły się w ten program.

SAMORZĄD PRZECIW DYSKRYMINACJI

W działaniach mających na celu zapobieganie i przeciwdziałanie przemocy szczególną uwagę poświęcimy grupom najbardziej narażonym na dyskryminację: kobietom, dzieciom, osobom LGBT+, seniorom i osobom z niepełnosprawnościami oraz mniejszościom narodowym i etnicznym.

WSPIERAMY OPIEKĘ NAD DZIEĆMI

Stworzymy regionalne programy finansowania nowych miejsc w żłobkach. Zatrudnimy i przeszkolimy dziennych opiekunów dla dzieci do lat 3. Będziemy wspierać tworzenie żłobków i przedszkoli w miejscach pracy i na uczelniach.

PERSPEKTYWA KOBIET W ŻYCIU LOKALNYM

Podpiszemy Europejską Kartę Równości Kobiet i Mężczyzn w Życiu Lokalnym i Regionalnym. Przy podejmowaniu decyzji, które wpływają na życie lokalnej społeczności, będziemy brać pod uwagę perspektywę równości płci. Władze samorządowe i urzędy w swoich działaniach muszą uwzględniać doświadczenie kobiet, ich potrzeby, warunki życia i pracy. Sprawimy, że organizacja pracy instytucji lokalnych będzie dostosowana do obciążeń związanych z opieką nad dziećmi i pozwoli na łączenie życia zawodowego z życiem rodzinnym.

POMOC W POWROCIE NA RYNEK PRACY

Pomożemy rodzicom – zwłaszcza matkom – w powrocie na rynek pracy po urlopach rodzicielskich i wychowawczych. Stworzymy programy wychodzenia z bezrobocia przeznaczone dla osób 50+, długotrwale bezrobotnych i osób z niepełnosprawnościami.

SKUTECZNA WALKA Z PRZEMOCĄ DOMOWĄ

Sfinansujemy wojewódzkie programy wsparcia dla osób doświadczających przemocy. Zapewnimy im pomoc psychologiczną i doradztwo zawodowe. Żeby skutecznie przeciwdziałać przemocy, położymy nacisk na pracę ze sprawcami, w tym na terapię uzależnień. Rozszerzymy program szkoleń na temat przemocy przeznaczonych dla policji, służby zdrowia, nauczycieli, personelu ośrodków pomocy społecznej i powiatowych centrów pomocy rodzinie.

WOJEWÓDZKA „NIEBIESKA LINIA”

Zapewnimy dostęp do całodobowego telefonu zaufania dla osób doświadczających przemocy. W ten sposób będą mogły dowiedzieć się, jakie mają prawa oraz gdzie należy szukać pomocy prawnej i psychologicznej. Czas, żeby samorząd przestał zrzucać odpowiedzialność za bezpieczeństwo rodzin na organizacje pozarządowe.

UCZCIWE ZATRUDNIENIE OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

Zwiększymy zatrudnienie osób z niepełnosprawnością. Dziś jednostki samorządowe wolą płacić karę na rzecz PFRON zamiast przestrzegać przepisów. Skończymy z tą praktyką. Samorządy będą zatrudniać osoby z niepełnosprawnościami zgodnie z prawem.

DOŚĆ BARIER ARCHYTEKTONICZNYCH

Przygotujemy strategię likwidacji barier, z którymi w urzędach i budynkach podlegających samorządom stykają się osoby z niepełnosprawnościami. Nowe budynki będą projektowane zgodnie z najwyższymi standardami dostępności.

DARMOWE PRZEJAZDY DLA NIEPEŁNOSPRAWNYCH I ICH OPIEKUNÓW

Zarówno osoby z niepełnosprawnością, jak i ich opiekunowie będą mogli podróżować po województwie za darmo. Dostosujemy do ich potrzeb infrastrukturę transportu publicznego. Samorządy każdego szczebla będą zamawiać wyłącznie pojazdy niskopodłogowe, wyposażone w komunikację głosową i inne niezbędne udogodnienia.

JĘZYK MIGOWY

Obrady sejmiku wojewódzkiego, posiedzenia jego komisji oraz wszystkie wydarzenia współfinansowane przez władze samorządowe będą tłumaczone na Polski Język Migowy. Wprowadzimy także dostęp do tłumaczy migowych w placówkach zdrowotnych, edukacyjnych i administracyjnych. Strony internetowe urzędów i jednostek publicznych dostosujemy do potrzeb osób niewidomych i niedowidzących.

POMOŻEMY WYJŚĆ Z BEZDOMNOŚCI

Stworzymy kompleksowe mapy bezdomności w każdym województwie. Skoordynujemy sieć placówek interwencyjnych i programu mieszkań wspomaganych. Sfinansujemy wojewódzkie programy reintegracji osób bezdomnych, uwzględniające doradztwo zawodowe i wsparcie psychologiczne.

INNOWACJE W POLITYCE SPOŁECZNEJ

Przeprowadzimy lokalne pilotaże bezwarunkowego dochodu podstawowego, czyli świadczenia wypłacanego wszystkim obywatelom i obywatelkom, niezależnie od ich sytuacji finansowej. Sprawdzimy w praktyce, czy bezwarunkowy dochód podstawowy pozwala skutecznie przeciwdziałać problemom społecznym, oraz przeanalizujemy jego wpływ na aktywność zawodową mieszkanek i mieszkańców wybranych regionów.

DOŚĆ PATOLOGII W INSTYTUCJACH POMOCOWYCH

Przeprowadzimy audyt we wszystkich Domach Pomocy Społecznej i innych placówkach pomocowych, zwłaszcza tych prowadzonych przez osoby prywatne i instytucje kościelne. Nie pozwolimy na to, żeby dla zysku oszczędzać na opiece nad osobami niesamodzielnymi.

RÓWNOŚĆ NIEZALEŻNIE OD WYZNANIA

Będziemy przywracać bezstronność i świeckość instytucji publicznych. Odejdziemy od praktyk takich jak organizowanie wydarzeń o charakterze religijnym i używanie symboliki religijnej czy oficjalny udział przedstawicieli władz publicznych w uroczystościach religijnych. Motywacje religijne nie będą przyjmowane jako uzasadnienia przy tworzeniu aktów prawnych. Będziemy wspierać samorządy w tworzeniu obszarów wspólnych działań społecznych osób i grup o różnych światopoglądach, stanowiących zróżnicowaną społeczność lokalną.

TRANSPORT

NAPRAWDĘ PUBLICZNY – WYGODNY I DOSTĘPNY DLA WSZYSTKICH

STAWIAMY NA KOLEJ!

Priorytetem będzie dla nas kolej – tani, bezpieczny i przyjazny dla środowiska środek transportu. Rozbudujemy wojewódzkie połączenia kolejowe. Uruchomimy połączenia pasażerskie do wszystkich miast powiatowych z istniejącą infrastrukturą kolejową. Przy stacjach wybudujemy parkingi przesiadkowe.

KONIEC Z TŁOKIEM W POCIĄGACH

Zwiększymy liczbę miejsc, tak żeby odpowiadała na realne potrzeby pasażerów. Powiększymy tabor i wydłużymy składy na liniach, z których korzystają pasażerowie dojeżdżający do pracy i szkoły.

AUTOBUS W KAŻDEJ MIEJSCOWOŚCI

Doprowadzimy linie autobusowe do każdego miasta i wsi sołeckiej bez dostępu do sieci kolejowej. System połączeń autobusowych zostanie zintegrowany z połączeniami kolejowymi tak, by umożliwić dogodnie przesiadki. Na obszarach, gdzie mieszka niewielu mieszkańców, rozwinimy połączenia realizowane małymi pojazdami.

Dość podziału na Polskę A i B – na metropolie, między którymi kursują samoloty i luksusowe pociągi, oraz miejscowości, z których ostatni PKS odjechał 20 lat temu. Przywrócimy zlikwidowane połączenia i zmodernizujemy sieć kolejową. Sprawimy, że każdy będzie mógł swobodnie dojechać do pracy, szkoły albo wyjechać na wakacje, także jeśli nie ma samochodu.

BEZPŁATNY TRANSPORT

Wprowadzimy bezpłatną komunikację na terenie całego województwa dla uczniów i opiekunów osób niepełnosprawnych. Obejmiemy seniorów i rodziny prostym, spójnym systemem ulg. Samorząd ma zapewniać usługi transportowe, nie na nich zarabiać.

ROZKŁAD JAZDY PISANY Z MIESZKAŃCAMI

Będziemy organizować regularne konsultacje społeczne dotyczące częstotliwości kursów oraz zapotrzebowania na nowe linie i przystanki. Lokalne społeczności zyskają wpływ na to, jak wyglądają rozkłady jazdy.

JEDEN ROZKŁAD, JEDEN BILET

Stworzymy wspólny rozkład autobusów i pociągów dla całego województwa, dostępny również online. W każdej kasie w województwie oraz przez internet będzie można kupić bilet do dowolnej miejscowości. Aby znaleźć się w rozkładzie i w spójnym systemie sprzedaży biletów, przewoźnicy prywatni będą musieli dostosować się do podstawowych norm. Ich autobusy muszą spełniać standardy bezpieczeństwa, kierowcy – być zatrudnieni na umowach o pracę, a czasy przejazdu podane w rozkładzie nie mogą być zaniżone.

PRZYSTANKI DLA LUDZI, NIE DLA REKLAM

Wybudujemy nowe wiaty przystankowe. Przystanek musi zapewniać wygodne miejsce do siedzenia oraz ochronę przed deszczem, wiatrem i słońcem. Wygoda pasażerów jest ważniejsza niż zyski z przestrzeni reklamowej.

PRZEZ GRANICĘ TRANSPORTEM PUBLICZNYM

W województwach przygranicznych rozbudujemy lokalne połączenia z państwami sąsiadującymi z Polską. Mieszkańcy powinni móc wygodnie przejechać przez granicę nie tylko samochodem, ale również koleją lub autobusem.

BEZPIECZNIE NA ROWERZE

Będziemy rozbudowywać sieć dróg rowerowych w miastach i wzdłuż dróg wojewódzkich w gminach wiejskich. Chcemy, by rowerem dało się bezpiecznie dojechać do węzłów komunikacyjnych takich jak stacje kolejowe. Przy punktach przesiadkowych będziemy budować bezpieczne parkingi i przechowalnie rowerowe.

ZRÓWNOWAŻONY TRANSPORT DROGOWY

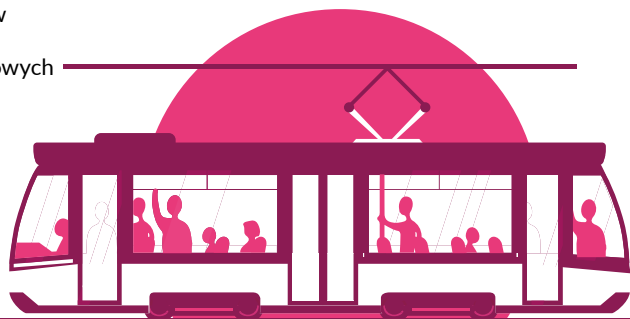
Będziemy budować obwodnice wokół miejscowości, gdzie ruch samochodowy jest szczególnie uciążliwy. Przy rozbudowie infrastruktury drogowej stworzymy odpowiednią liczbę przejść dla pieszych i zapewnimy ochronę mieszkańców przed hałasem.

DROGI BEZPIECZNE DLA PIESZYCH

Zamiast stawiać kolejne „czarne punkty”, przebudujemy miejsca, w których dziś giną ludzie – przyczyną tragedii jest dziś często źle zaprojektowana infrastruktura drogowa. Wprowadzimy organizację ruchu wymuszającą bezpieczną jazdę przed przejściami dla pieszych i skrzyżowaniami (progi spowalniające, wyspy, ronda, inteligentna sygnalizacja świetlna). Przy drogach wojewódzkich zbudujemy bezpieczne, oddzielone pasem zieleni chodniki i drogi rowerowe.

DOŚĆ WYRZUCANIA PIENIĘDZY W BŁOTO

Skończymy z marnowaniem pieniędzy województw na budowę lotnisk. Wycofamy się z dopłat dla prywatnych firm lotniczych. Te pieniądze przeznaczymy na kolej i autobusy, które są łatwiej dostępnym i bardziej ekologicznym środkiem transportu krajowego.

ZDROWIE

NA WYCIĄgniĘCIE RĘKI

HIGIENISTKA W KAŻDEJ SZKOLE

Zagwarantujemy opiekę zdrowotną dla dzieci w każdej szkole. Zatrudniona w pełnym wymiarze godzin osoba będzie przeprowadzać badania profilaktyczne i szczepienia oraz nadzorować przestrzeganie zasad zdrowego żywienia w szkole.

BEZPŁATNA OPIEKĄ STOMATOLOGICZNA

Wprowadzimy bezpłatną opiekę stomatologiczną w szkołach podstawowych oraz zwiększymy jej dostępność w przychodniach rejonowych.

PROFILAKTYKA W SZKOLE

Rozwiniemy samorządowe programy profilaktyki otyłości, wad postawy i próchnicy, a także walki z zaburzeniami odżywiania. W każdej szkole higienistki i pielęgniarki będą udzielać porad dietetycznych dzieciom i ich rodzinom.

EDUKACJA ZDROWOTNA

Wprowadzimy do szkół dostępne dla wszystkich zajęcia dodatkowe o zdrowiu, zdrowej diecie, profilaktyce uzależnień i edukacji seksualnej. W instytucjach samorządowych znajdą się punkty, gdzie będzie można bezpłatnie dostać prezerwatywy.

Troska o zdrowie to nie tylko ratowanie ofiar wypadków, wykonywanie skomplikowanych operacji czy leczenie śmiertelnych chorób. To także edukacja i profilaktyka. Obecność szkolnej higienistki, która na czas wykryje zaburzenia odżywiania, czy stomatolożki, która wyleczy próchnicę. Skuteczne zapobieganie uzależnieniom, wolna od ideologii edukacja seksualna i leczenie niepłodności metodami, które mają naukowe podstawy.

PEŁNA REFUNDACJA SZCZEPIEŃ

Samorząd będzie refundować wszystkie szczepienia objęte kalendarzem, łącznie ze szczepieniami zalecanymi (np. przeciw HPV i grypie). W przypadku szczepień nieobowiązkowych wprowadzimy system nagradzania za udział w programie, skierowany do grup ryzyka: dzieci i osób starszych.

WOJEWÓDZKIE PROGRAMY IN VITRO

Wprowadzimy powszechne i bezpłatne leczenie niepłodności metodą *in vitro*. Dostęp do leczenia nie będzie zależeć od miejsca zamieszkania ani stanu cywilnego. Wycofamy finansowanie pseudomedycznych praktyk takich jak naprotechnologia.

GODNY I BEZPIECZNY PORÓD

Każda kobieta w ciąży będzie mieć dostęp do bezpłatnej szkoły rodzenia o wysokim standardzie. Wprowadzimy monitorowanie jakości świadczeń na oddziałach położniczych i noworodkowych. Zagwarantujemy przestrzeganie wysokich standardów okołoporodowych w jednostkach podlegających samorządowi. Samorząd będzie także finansować bezpłatną, profesjonalną opiekę laktacyjną dla młodych matek.

BEZPŁATNE BADANIA PRENATALNE

Rozszerzymy gamę darmowych badań prenatalnych dostępnych w trakcie trwania ciąży. Samorząd będzie refundować badania nieinwazyjne, takie jak test NIFTY.

PACJENT BLISKO RODZINY

Zadbamy o równomierne rozmieszczenie zakładów pielęgnacyjnych i opiekuńczych, tak żeby bliscy zawsze mogli odwiedzić chorych, a przewlekła choroba nie była powodem do ograniczenia kontaktów z rodziną.

JASNE INFORMACJE O BADANIACH

Pacjenci mają prawo do informacji o przysługujących im badaniach. W każdej poradni zdrowia będzie łatwo dostępna przejrzysta informacja o finansowanych przez NFZ badaniach diagnostycznych i o tym, jak dostać na nie skierowanie.

INFORMACJA O JAKOŚCI OPIEKI ZDROWOTNEJ

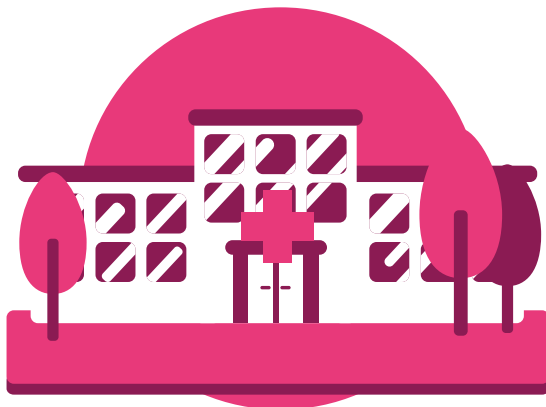
Samorząd będzie co roku przeprowadzać kontrolę jakości w przychodniach i szpitalach. Informacje o obsadzie lekarskiej i pielęgniarskiej, dostępności badań i zabiegów, długości kolejek do specjalistów, a także stanu technicznego placówek i jakości wyżywienia pacjentów będą dostępne publicznie.

GODNE TRAKTOWANIE PACJENTÓW

Pacjenci i pacjentki mają prawo być traktowani z szacunkiem oraz wiedzieć, co im dolega i w jaki sposób są leczeni. Będziemy finansować szkolenia z zakresu komunikacji z pacjentami i równego traktowania. Nikt nie może być dyskryminowany ze względu na stan konta, płeć, wiek, kolor skóry, orientację seksualną czy tożsamość płciową.

NOWOCZESNA WALKA Z UZALEŻNIENIAMI

Wprowadzimy wojewódzkie programy profilaktyki uzależnień. Na wzór europejski będą one obejmować także redukcję szkód związanych z używaniem narkotyków. Nie poprzestaniemy na zniechęcaniu ludzi do korzystania z substancji psychoaktywnych: będziemy również informować, jak ograniczać ryzyko dla zdrowia przy ich przyjmowaniu.

GODNA PRACA – SAMORZĄD, KTÓRY DBA O WARUNKI PRACY

ZERO ŚMIECIÓWEK W SAMORZĄDACH

Pracownicy samorządów i podległych im instytucji, takich jak muzea, szpitale, szkoły i spółki samorządowe, będą zatrudniani na umowy o pracę. Skończymy z praktyką wypychania pracowników na umowy śmieciowe.

ZASADA GODNEJ PŁACY

W wielu regionach płaca minimalna nie pozwala na samodzielne utrzymanie się. Wprowadzimy zasadę, że pensje wypłacane przez samorząd nie mogą być niższe od realnego kosztu utrzymania. Tę kwotę będzie ustalał sejmik wojewódzki raz na rok.

ETATY W ADMINISTRACJI SAMORZĄDOWEJ ZAMIAST PRYWATNYCH PODWYKONAWCÓW

Zlecanie zadań samorządu firmom zewnętrznym obniżyło jakość usług publicznych. Najbardziej poszkodowane zostały osoby najbardziej narażonych na wyzysk, takie jak personel sprząający, portierzy czy salowe. Skończymy z praktyką likwidowania stabilnych miejsc pracy w administracji publicznej i zastępowania ich podwykonawcami prywatnymi. We wszystkich umowach zewnętrznych będziemy stosować wymóg godnych zarobków, a także zatrudniania na umowy o pracę przez wykonawców i podwykonawców.

Godna płaca i stabilne zatrudnienie to prawo każdego pracownika. Skończymy ze śmieciówkami, outsourcingiem i głodowymi wynagrodzeniami. Samorządowe szpitale, przewoźnicy, instytucje kultury będą wyznaczać standardy dobrego zatrudnienia. Dopilnujemy, żeby przestrzegały ich również firmy prywatne.

KONIEC PRZEROŚNIĘTYCH ZARZĄDÓW SPÓŁEK

Odpolityczniamy zarządzanie spółkami należącymi do województw. Władze powinny wyznaczać cele działania tych przedsiębiorstw, ale politycy nie mogą mieć wpływu na ich politykę kadrową. Skończymy z patologiczną praktyką zatrudniania radnych i ich rodzin w zarządach spółek wojewódzkich. Wprowadzimy uczciwe, przejrzyste konkursy na stanowiska kierownicze. Zlikwidujemy przerost zatrudnienia w zarządach spółek.

JAWNE I SPRAWIEDLIWE PŁACE

Wprowadzimy jawność zarobków w samorządach i spółkach samorządowych. Będziemy egzekwować zasadę równej płacy za równą pracę: osoby wykonujące te same obowiązki będą otrzymywać takie samo wynagrodzenie. We wszystkich ogłoszeniach o pracę publikowanych przez jednostki samorządowe będzie podana wysokość wynagrodzenia.

DIALOG SPOŁECZNY NA SERIO

Strategiczne decyzje będą obowiązkowo konsultowane z partnerami społecznymi w ramach Wojewódzkich Rad Dialogu Społecznego. Będziemy inicjować i wspierać układy zbiorowe, a zwłaszcza porozumienia branżowe, które sprzyjają stabilnemu zatrudnieniu za godną płacę.

PIŁOTAŻ GWARANCJI ZATRUDNIENIA

Sfinansujemy z Funduszy Pracy pilotażowe programy gwarancji zatrudnienia, dzięki którym każda osoba chętna do pracy będzie mogła podjąć użyteczne społecznie zajęcie. Miejsca pracy w programie byłyby tworzone po wskazaniu przez społeczność lokalne potrzeb, których nie zaspokajają podmioty rynkowe.

SAMORZĄD PO STRONIE PRACOWNIKÓW

Samorządy będą zapewniać wsparcie wszystkim nowo tworzonym związkom zawodowym. Pracownikom, którzy chcą się zrzeszyć, samorząd zapewni miejsce spotkań, wsparcie prawne oraz pomoc mediatora. W przedsiębiorstwach należących do województwa wprowadzimy nowoczesne metody zarządzania oparte na udziale pracowników w podejmowaniu decyzji.

POMOC DLA PRZEDSIĘBIORSTW SPOŁECZNYCH

Zamiast zachęcać ludzi do zakładania nieefektywnych, jednoosobowych firm, zwiększymy wsparcie dla nowych spółdzielni usługowych i produkcyjnych oraz przedsięwzięć *non-profit*. Samorządy będą tworzyć lokalne fundusze załączkowe, inwestujące w przedsięwzięcia korzystne dla lokalnej społeczności.

PROMOCJA UCZCIWYCH FIRM

Będziemy przyznawać odpowiednie certyfikaty przedsiębiorstwom, które zatrudniają na umowy o pracę i przestrzegają zasady godnej pracy, czyli wypłacają wynagrodzenie wystarczające do utrzymania się w danym regionie. Będziemy premiować taki model zatrudniania przy realizacji zamówień publicznych i promować korzystanie z usług przedsiębiorstw, które otrzymały certyfikat.

URZĘDY NIE TYLKO W STOLICY

Przeniesiemy część instytucji szczebla wojewódzkiego ze stolicy województwa do mniejszych miejscowości. Dzięki temu zapewnimy bardziej równomierny rozwój całego regionu i więcej miejsc pracy w mniejszych ośrodkach.

EDUKACJA I KULTURA, KTÓRE ŁĄCZĄ

PRZYJAZNA I OTWARTA SZKOŁA

Wszyscy uczniowie i uczennice mają prawo czuć się w szkole bezpiecznie. Zapewnimy dzieciom ochronę przed dyskryminacją i przemocą. Samorząd sfinansuje zajęcia z edukacji równościowej i wielokulturowej. Pomożemy nauczycielom i nauczycielkom poszerzać wiedzę dotyczącą tych zagadnień.

WSPÓŁPRACA ZAMIAST RYWALIZACJI

Zorganizujemy samorządowe programy międzyszkolnej współpracy i wymiany doświadczeń. Dzięki współpracy szkoły będą lepiej wykorzystywać swoje mocne strony. Więcej dzieci skorzysta z lepszej jakości zajęć dodatkowych, opieki psychologicznej i logopedycznej. Uczniowie będą mieli możliwość korzystania z infrastruktury: boisk, pracowni i laboratoriów więcej niż jednej placówki. Nauczycielom i dyrektorom zapewnimy warunki do regularnych spotkań i możliwość międzyszkolnej współpracy wychowawczej.

LEPSZY DOSTĘP DO STYPENDIÓW

Zwiększymy finansowanie i ułatwimy korzystanie z systemu stypendiów szkolnych. Tak, aby dzieci i młodzież nie musiały rezygnować z marzeń i ambicji z powodu trudnej sytuacji finansowej rodziców.

Dobra i dostępna edukacja i kultura to szansa na lepszą przyszłość dziecka, społeczności lokalnej i państwa. Obowiązkiem samorządu jest zapewnienie każdemu bezpiecznych i przyjaznych warunków do nauki i udziału w kulturze. Zadbamy o to, żeby wszyscy uczniowie mieli dostęp do dobrej jakości edukacji ogólnej, zawodowej i zdrowotnej.

UCZNIOWIE POJADĄ ZA DARMO

Dzieci i młodzież w wieku szkolnym będą korzystać z darmowego i dostosowanego do ich potrzeb transportu na terenie województwa. Bezpłatny transport będzie obejmował również przejazdy uczniów do innych szkół w ramach programów międzyszkolnej współpracy.

LOGOPEDA, PSYCHOLOG I PEDAGOG DLA KAŻDEGO UCZNIA

Zapewnimy lepszy i zgodny z potrzebami każdego ucznia dostęp do specjalistów takich jak logopedzi, psychologowie i pedagodzy. Skończymy z oszczędzaniem na specjalnych potrzebach edukacyjnych uczniów.

EDUKACJA BEZ BARIER

Dostosujemy szkolny transport i budynki do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. W szkołach każdego typu zapewnimy warunki dydaktyczne odpowiednie dla wszystkich uczniów – także tych ze specjalnymi potrzebami.

EDUKACJA SEKSUALNA BEZ UPRZEDZEŃ

Sfinansujemy dodatkowe zajęcia o zdrowiu i edukacji seksualnej, dostępne dla wszystkich uczniów. Dzieci i młodzież mają prawo do pełnej wiedzy na temat własnego ciała i relacji z innymi, bez ideologicznych uprzedzeń.

Pomożemy uczniom poznać ich prawa
i przygotować się do wejścia w dorosłe życie.
Pedagogom zapewnimy wsparcie
w codziennej pracy i rozwoju zawodowym.
Zamiast na szkolnych rankingach
i niepotrzebnej rywalizacji, skupimy się
na współpracy między szkołami.
Ochronimy instytucje kultury przed likwidacją
i ideologicznymi zapędami obecnej władzy.

ABC PRAW PRACOWNICZYCH – LEKCJE TEMATYCZNE W KAŻDEJ SZKOLE

Przygotujemy młodzież do świadomego
i bezpiecznego wejścia na rynek pracy.
Doradztwo zawodowe w szkołach
każdego typu obejmie informacje
dotyczące praw pracowniczych oraz
przepisów oraz zasad bezpieczeństwa
i higieny pracy. Uczniowie i uczennice
dowiedzą się, jak bronić się przed
nieuczciwymi praktykami pracodawców,
gdzie zgłosić się w przypadku
łamania praw pracowniczych i jak
założyć związek zawodowy.

WYSOKIEJ JAKOŚCI SZKOŁY ZAWODOWE

Samorząd weźmie realną
odpowiedzialność za kształcenie
zawodowe i regionalny rynek pracy.
Samorządy wojewódzkie i powiatowe
wspólnie skoordynują rozwój sieci szkół
zawodowych i dostosują ją do lokalnych
potrzeb społecznych i gospodarczych.

„TAKI!” DLA ROZWOJU ZAWODOWEGO UCZNIÓW

Odpowiednio dofinansujemy pracownie
i warsztaty w szkołach zawodowych,
aby umożliwić uczniom naukę nowych
technologii wykorzystywanych
w danej branży. Będziemy inwestować
w stypendia dla uczniów i uczennic szkół
zawodowych oraz wspierać uzupełnianie
umiejętności przez nauczycieli zawodu.

PRAKTYKI ZAWODOWE

Samorządy lokalne będą monitorować
realizację praktyk w zakładach pracy.
Przedsiębiorstwa realizujące praktyki
muszą zapewniać odpowiednie warunki
do nauki i wsparcie doświadczonego
opiekuna lub opiekunki praktyki.
Skończymy z traktowaniem praktykantów
jako darmowej siły roboczej.

Dofinansujemy biblioteki, teatry i domy kultury – tak, by mogły w pełni służyć lokalnym społecznościom.
Oddamy głos w sprawach kultury twórcom i społeczności.
Będziemy wspierać różnorodność i odwagę w działaniach kulturalnych.

KULTURA NIE TYLKO W METROPOLIACH

Powstrzymamy masową likwidację małych teatrów, bibliotek i domów kultury, które często są jedynymi instytucjami kultury na danym terenie. Wzmocnimy je poprzez zapewnienie dodatkowych środków finansowych oraz zatrudnienie ich pracowników i pracowniczek na umowy o pracę.

ZDECYDUJMY RAZEM – BUDŻET OBYWATELSKI

Wprowadzimy obowiązkowe budżety obywatelskie dla kultury. 20% samorządowych środków przeznaczanych na kulturę będzie rozdysponowanych zgodnie z decyzją mieszkańców i mieszanek wyrażoną w bezpośrednim głosowaniu.

DOŚĆ WYZYSKU W KULTURZE

Skończymy z procederem wypychania pracownic i pracowników publicznych instytucji kultury na zatrudnienie przez podmiot zewnętrzny, które skutkuje słabszą ochroną ich praw pracowniczych.

ZDECYDUJMY WSPÓLNIE

Będziemy promować i wspierać demokratyczne procedury decyzyjne w instytucjach kultury. Decyzje będą podejmowane wspólnie przez twórców i twórczynie, pracowników i pracownice we współpracy z dyrektorami i dyrektorkami oraz z uwzględnieniem głosu publiczności.

DOŚĆ KOLESIOSTWA

Wprowadzimy obowiązek przeprowadzania jawnych konkursów na stanowiska kierownicze we wszystkich samorządowych instytucjach kultury. Konkursy będą rozstrzygane w oparciu o przejrzyste kryteria. Kierowanie instytucjami kultury nie może być wygodną posadą dla niekompetentnych partyjnych kolegów i koleżanek.

STABILNE FINANSOWANIE KULTURY

Skończymy z grantową logiką funkcjonowania instytucji kultury i zastąpimy ją dotacjami długoterminowymi. W ten sposób instytucjom i ich pracownikom zapewnimy stabilność funkcjonowania, a odbiorcom – rozbudowaną i interesującą ofertę.

DZIEDZICTWO KULTURALNE DOSTĘPNE DLA WSZYSTKICH

Obejmiemy ochroną niedoceniane obiekty architektury przemysłowej i zabytki techniki. Zwiększymy nakłady na ochronę wybitnych dzieł architektury modernistycznej. Obejmiemy zabytki i budynki historyczne „polityką otwartych drzwi”: wprowadzimy zasadę, że każdy obiekt, który otrzymuje finansowanie z funduszy wojewódzkich, zostanie udostępniany do zwiedzania.

WSPIERANIE LOKALNYCH TWÓRCÓW

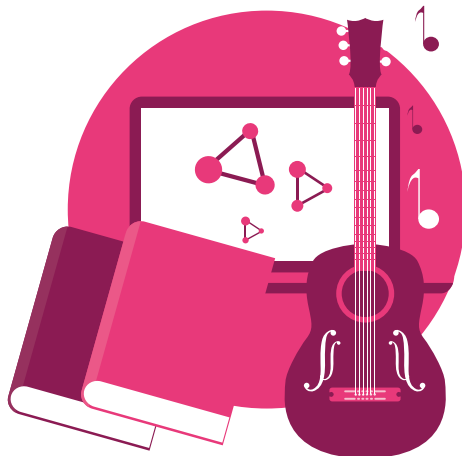
Zwiększymy dostępność oferty stypendialnej dla twórców i twórczyń, w tym również dla osób nieposiadających jeszcze znaczącego dorobku. Działalność artystyczna przestanie być zarezerwowana dla lokalnych elit.

PAŃSTWOWE PIENIĄDZE – ŚWIECKA KULTURA

Przeprowadzimy audyt funduszy samorządowych, które trafiają do instytucji religijnych. Środki przeznaczone dla instytucji kultury nie powinny być wykorzystywane na finansowanie działalności *stricto* religijnej.

SPORT NIE TYLKO NA STADIONACH

Stworzymy wojewódzkie fundusze wsparcia lokalnych inicjatyw sportowych. Zwiększymy nakłady na promocję sportu rekreacyjnego i amatorskiego. Dostosujemy istniejącą infrastrukturę sportową do potrzeb wszystkich mieszkańców - bez względu na wiek, płeć i stopień niepełnosprawności. Dodatkowe wsparcie finansowe zapewnimy inicjatywom poszerzającym ofertę sportową dla kobiet i dziewcząt.

OCHRONA ŚRODOWISKA I POLITYKA PRZESTRZENNA

W TROSCE O KRAJOBRAZY

Dofinansujemy ochronę miejsc o szczególnych walorach przyrodniczych. Stworzymy nowe parki krajobrazowe i obszary chronionego krajobrazu, a także będziemy wzmacniać szczelność całego systemu ochrony przyrody.

„NIE!” DLA MYŚLIWYCH

Zmienimy granice obwodów łowieckich. Ustanowimy granice obwodów łowieckich tak, aby przebiegały one co najmniej 2000 metrów od zabudowań mieszkalnych. Obecna odległość graniczna (100 metrów) nie chroni przed przypadkowym postrzeleniem.

OCHRONA PRZED HAŁASEM

W ramach programów ochrony przed hałasem będziemy wspierać rozwiązania wykorzystujące naturalne elementy przyrody. Zamiast szpecących przestrzeń sztucznych ekranów postawimy na naturalne uwarunkowania terenu i projektowane zadrzewienia. W przypadku sztywnych barier akustycznych będziemy promować „zielone ściany” pokryte roślinnością pochłaniającą zanieczyszczenia.

Przestrzeń, w której żyjemy, i środowisko naturalne to dobra wspólne. Chcemy zarządzać nimi odpowiedzialnie. Dlatego będziemy traktować planowanie przestrzenne i ochronę przyrody jako system przemyślanych działań. Będziemy efektywnie wykorzystywać posiadane zasoby po to, by wspierać równowagę ekologiczną i ułatwiać życie mieszkańcom.

DROGI PRZYJAZNE ŚRODOWISKU

W ramach zimowego utrzymania dróg zastąpimy sól środkami mniej szkodliwymi dla środowiska. Będziemy budować korytarze pozwalające zwierzętom na bezpieczne przechodzenie przez drogi.

O DOBRE ŻYCIE ZWIERZĄT

Doprowadzimy do ścisłej współpracy wszystkich szczebli samorządu terytorialnego mającej na celu ograniczanie bezdomności zwierząt. Stworzymy strategię znakowania i sterylizacji zwierząt w celu ograniczenia ich populacji w schroniskach.

PRZECIW POWODZIOM

Wdrożymy skuteczne, przyjazne dla środowiska metody ochrony przeciwpowodziowej. Zwiększymy liczbę obszarów zalewowych zamiast je zabudowywać. Skończymy ze szkodliwym procederem sztucznej regulacji rzek. Odtworzymy osuszone mokradła, które przejmą wodę z rzek podczas okresu wzbierania wód, a oddadzą w czasie suszy.

DLA CZYSTEGO ŚRODOWISKA

Rozszerzymy program selektywnej zbiórki odpadów na wszystkie gospodarstwa domowe w województwie. Znacząco podniesiemy odsetek odpadów segregowanych (włączając w to odpady organiczne). Będziemy wspierać dalszą rozbudowę sieci wodociągowych i kanalizacyjnych oraz zwiększymy liczbę oczyszczalni ścieków. Wsparzymy programy budowy instalacji przydomowych oczyszczalni oraz zmodernizujemy już istniejące. W celu przeciwdziałania powodziom i zmianom klimatycznym oraz dla poprawy żyzności gleb przebudujemy sieci irygacyjne zatrzymujące wodę w glebie.

EKOLOGICZNE ZAMÓWIENIA PUBLICZNE

W zamówieniach publicznych będziemy stosować klauzule ekologiczne rekomendowane przez Komisję Europejską (*Green Public Procurement*), które promują rozwiązania i materiały przyjazne środowisku.

MĄDRA POLITYKA PRZESTRZENNA

Zwiększymy częstotliwość aktualizacji planów zagospodarowania przestrzennego województw – tak, aby polityka przestrzenna nadążała za rzeczywistymi potrzebami. Proces aktualizacji będzie otwarty dla wszystkich zainteresowanych stron.

WSPÓLNE PLANOWANIE

Będziemy stosować rozwinięte konsultacje społeczne w zakresie wojewódzkich planów przestrzennych. Konsultacje będziemy prowadzić przy pomocy zaawansowanych, sprawdzonych metod takich jak warsztaty Charrette.

CZyste, zdrowe powietrze

Będziemy konsekwentnie walczyć ze smogiem. Wprowadzimy dokładniejszy system pomiarów i informowania o zanieczyszczeniach: ludzie mają prawo wiedzieć, jakim powietrzem oddychają. Nie porzestaniemy na promowaniu rozwiązań antysmogowych – będziemy je także dofinansowywać, żeby uchronić ludzi przed ubóstwem energetycznym.

UCHWAŁA ANTYSMOGOWA W KAŻDYM REGIONIE

Przyjmujemy uchwały antysmogowe we wszystkich województwach, w których do tej pory ich brakuje. W każdym regionie dopasujemy przyjęte rozwiązania do stanu infrastruktury ciepłowniczej i poziomu zanieczyszczenia powietrza. Wysokość dofinansowań do rozwiązań antysmogowych będzie zależeć od zamożności mieszkańców – chcemy, żeby ubóstwo nie uniemożliwiało ludziom ekologicznego ogrzewania.

WYMIANA KOPCICHÓW

Wyliminujemy kopcające piece i zastąpimy je nowoczesnymi urządzeniami spełniającymi wymagania 5. klasy emisji. W każdym województwie wprowadzimy dofinansowania do wymiany przestarzałych pieców. W domach, których właściciele zdecydują się na wymianę, sfinansujemy też badania wydajności energetycznej. Będziemy promować montowanie kolektorów słonecznych, pomp ciepła i urządzeń gazowych.

CZyste ciepło

Nie będziemy tolerować palenia śmieciami – zapewnimy dopłaty do lepszego paliwa dla osób, których nie stać na opał dobrej jakości. Ułatwimy zgłaszanie przypadków stosowania trujących paliw do ogrzewania domów. Uruchomimy specjalne jednostki, które będą zajmować się takimi zgłoszeniami i dbać o czyste powietrze.

WSPARCIE DLA GMINNYCH SIECI CIEPŁOWNICZYCH

Będziemy wspierać gminy dopłatami do rozbudowy infrastruktury ciepłowniczej. W gminach, w których jest ona już dobrze rozwinięta, będziemy dążyć do rezygnowania z ogrzewania paliwami stałymi na rzecz podłączania do gminnej sieci grzewczej.

ENERGOOSZCZĘDNE BUDYNKI

Zbadamy wydajność energetyczną obiektów należących do samorządu i poddamy je termomodernizacji. Do roku 2027 poddamy wszystkie budynki wykorzystywane przez instytucje podległe województwom głębokiej termomodernizacji, jeśli istnieją takie możliwości techniczne, do poziomu budynku zeroenergetycznego. Dofinansujemy też termomodernizację najbardziej energochłonnych budynków mieszkalnych.

STACJE POMIAROWE W KAŻDEJ GMINIE

Zbudujemy sieć stacji pomiarowych, zwłaszcza w miejscowościach, w których dopuszczalne normy skażenia powietrza są przekraczane częściej niż w ciągu 35 dni w roku. Obejmiemy siecią pomiarową wszystkie miejscowości uzdrowskowe, które obecnie pobierają od turystów opłatę klimatyczną.

DOKŁADNIEJSZE POMIARY

Będziemy mierzyć nie tylko poziom pyłów, ale także innych substancji szkodliwych takich jak benzopiren i tlenki azotu. Zastąpimy ręczne stacje pomiarowe stacjami automatycznymi, które umożliwiają przekazywanie informacji o stanie powietrza w czasie rzeczywistym.

ŁATWY DOSTĘP DO INFORMACJI

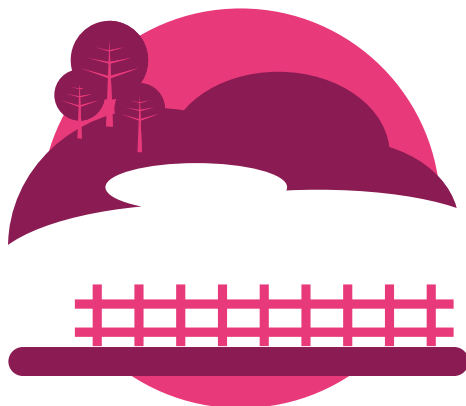
Wyniki pomiarów czystości powietrza i prognozowany poziom zanieczyszczeń będą dostępne *online* i w aplikacji na smartfony. Osoby chętne będą mogły otrzymywać bezpłatne powiadomienia SMS-em lub e-mailem.

W TROSCIE O DZIECI

W przypadku alarmu smogowego będziemy o nim niezwłocznie informować wszystkie szkoły, przedszkola, żłobki i inne placówki opiekuńcze. W porozumieniu z gminami uruchomimy też program wyposażenia szkół, przedszkoli i żłobków w specjalistyczne filtry powietrza.

EDUKACJA ANTYSMOGOWA

Będziemy prowadzić akcje edukacyjne na temat skutków smogu i informować mieszkańców, jak mogą mu przeciwdziałać. Uruchomimy kampanie społeczne, żeby zachęcić do korzystania z programów wymiany pieców i podłączania do sieci grzewczej.

2018